

Prologi in Euangelistas

Stolorum et basilidis apollinis ac reliquorum: quos enumerare longissimum est: cum hoc tñ impresentiarum necesse sit dicere: extitisse quosdā qui sine spiritu et gratia dei conati sunt magis ordinare narrationem q̄ historie texere veritatem. Quibus iure potest illud propheticum coaptari: **Ezech. 13. a.** Ue qui prophetant de corde suo: qui ambulat post spiritum suum: qui dicunt: Hec dicit dominus: et dominus non misit eos. De quibus et saluator in euangelio **Johannis loquitur: Omnes qui ante me venerunt fures fuerunt et latrones. Qui venerunt: non qui missi sunt. Ipse enim ait: Ueniebāt et ego non mittebant eos. In venientibus presumptio temeritatis: in missis obsequium seruitutis est. Ecclesia autem que dñi voce supra petram fundata est: quam introduxit rex in cubiculum suum: et ad quam per foramen descensionis occulte misit manū suā: similis damule hinnuloq̄ ceruorum/ quattuor flumina paradisi instar eructuās quattuor: et angulos et anulos habet: per q̄s quasi arca testamēti et custos legis dñi lignis: mobilibus vehitur. Primus omnium matheus ē publicanus: cognomēto leui: qui euangelium in iudea hebreo sermone edidit: ob eorum vel maxime causam qui in iesum crediderant ex iudeis: et nequa q̄ legis umbra secedente euangelij veritate seruabant. Secundus: marcus interpres apostoli petri: et alexadrine ecclesie primus episcopus: qui dñm quidem saluatorem ipse non vidit: sed ea que audierat magistrum predicantem: iuxta fidem magis gestorum narrauit q̄ ordinem. Tertius: lucas medicus: natione syrus antiochēsis: cuius laus in euangelio: qui et ipse discipulus apostoli pauli in achaię boetięq̄ partibus volumen condidit: quedam altius repetēs: et vt ipse in proemio confitetur: audita magis q̄ visa describēs. Ultimus iohannes apostolus et euangelista que iesus amauit plurimū: qui super pectus dñi recubens purissima doctrinarum fluentia potauit: et q̄ solus de cruce meruit audire: Ecce mater tua. Is cum esset in asia: et iam tunc hereticorum semina pullularent cherinthi et hebionis et ceterorum qui negant chriſtū in carne venisse: quos et ipse in epistola sua antichristos vocat: et apostolus paulus frequenter percutit: coactus est ab omnibus pene tunc asie episcopis et multarum ecclesiarum legationib⁹ de diuinitate saluatoris altius scribere: et ad ipsum (vt ita dicā) dei verbū non tam audaci q̄ felici temeritate prorūpere: vt ecclesiastica narrat historia: cum a fratrib⁹ coqueretur vt scriberet: ita facturum se respondisse: si iudicio ieiunio in cōmune omnes deum deprecarentur. Quo expleto reuelatiōe saturatus: i illud proēmū e celo veniens eructauit: In principio erat verbum: et verbum erat apud deum: et deus erat verbum: hoc erat in principio apud deum. Hec igitur quattuor euangelia multo ante predicta ezechielis quoq̄ volumen probat: in quo prima visio ita contexti-**

tur: Et in medio similitudo quattuor animalū et vultus eorum: Facies hominis et facies leonis et facies vituli et facies aquile. Prima hominis facies: mattheū significat: qui quasi de homine exorsus est scribere: Liber generationis iesu chriſti filij dauid filij abraam. Secunda marci: in quo vox leonis in heremo rugientis auditur: Vox clamantis in deserto: parate viam dñi: rectas facite semitas eius. Tertia vituli: que euangelistā lucā a carcharia sacerdote: sumpsisse initiū prefiguratur. Quarta iohannē euangelistam: qui assumptū pennis aquile et ad altiora festinans de verbo dei disputat: Cetera que sequunt in eundem sensum proficiunt. Crura eorum recta et pennati pedes: et cuncti spiritus ibat/ibant et non reuertebantur: et dorsa eorum plena oculis: et scintille ac lampades in medio discurrentes et rota in rota: et in singulis quattuor facies. Unde et apocalypsis iohannis post expositionem viginti quattuor seniorum qui tenentes citharas et psalteria adorāt agnum dei: introducit fulgura atq̄ tonitrua: et septem spiritus discurrentes: et mare vitreum: et quattuor animalia plena oculis: dicens: Animal primū simile leoni: et secundum simile vitulo: et tertium simile homini: et quartū simile aquile volanti. Et post paululum: Plena inquirerant oculis: et requiem non habebant die ac nocte dicentia: Sanctus sanctus sanctus domin⁹ deus omnipotens: qui erat et qui est et qui venturus est. Quibus cunctis perspicue ostendit: quattuor debere tñ euāgelia suscipi: et omnes apocryphorum nenas/mortuis magis hereticis q̄ ecclesiasticis viuus canendas.

Explicit prolog⁹ sc̄i Hieronymi ad Eusebiū.
Sequitur Alius Prologus.

Mattheus cū primo predicasset euangelisū in iudea: volēs trāsire ad gētes primus euāgelisū sc̄psit hebraice: qd̄ fratrib⁹ a quibus ibat ad memoriā reliq̄t. Sicut enī necesse fuit ad confirmationē fidei euāgelisū predicare: sic et contra hereticos scribi. Cū autē plures euāgelisū scripserint: quattuor tñ habēt auctoritatē testimoniū: qz quattuor mundi pres fide nūciāt trinitatē: et sūt q̄si quattuor rote in quadriga dñi: q̄ vehit eū p̄ predicationem euāgelij: et gen⁹ humanū quadrifida morte penitenti⁹ eorū erat predicationē viuificandū: vñ et alioꝝ euāgelia deciderūt: nec recepta sūt: qz nolebāt p̄ finitū numerū cassari p̄ virtutē sacramēti. Designant etiā euāgeliste quattuor figurū q̄ nō sūt deceptorie sed iocūdi mysterij sibi sc̄ie. Matthe⁹ in hoīe intelligit: qz circa humanitatē chriſti p̄ncipalit̄ immoratur. Marc⁹ in leone: qz agit d̄ resurrectionē. Lucas i vitulo: agēs de sacerdotio. Iohānes in aq̄la scribēs sacramēta diuinitatis. Chriſt⁹ vō que describūt: hō fuit de v̄gie nat⁹: vitul⁹ in imolatione: leo in resurrectionē: aq̄la i ascēsiōne. Uel i hoīe humanitas: in vitulo sacerdotiū: in leone regnum: in aq̄la exp̄m̄ diuinitatis sacramētū.

Explicit Prologus

Mat. 1. 1. 1. 1.

Ezech. 13. a.

Joh. 10. b.

Mat. 7. b. 2. a.

St. Hieronimus

2. Cor. 8. b.

St. Hieronimus

Joh. 13. c. et. 21. f.

Joh. 19. e.

Joh. 1. a.

Ezech. 1.

Mat. 1. a.

Marc. 1. a.

Ezech. 1.

Apoc. 4. b.